

TARTALOM

„ÉBRENTIGRISE ALVARÁK” 5

PROLÓGUS 5

KOPÁR SZOBA NYITOTT ABLAKOKKAL 6

HOMO EROTICUS 6

HIVATALOS JELENTÉS VALAMIKOR A HÁBORÚ UTÁN RÓL 8

KOPÁR SZOBA NYITOTT ABLAKOKKAL 12

HOMO IDEOLOGIAE 13

VÍZIÓ (I) 14

VÍZIÓ (II) 18

A TÁNC 19

MESÉTELEN 21

(LÉLEKFALÓK ÁRKOT ÁSNAK...) 23

(HÍD A FOLYÓN, KŐ KÖVÖN...) 24

BETEG SZONETTEK A SÖTÉT ORSZÁGÁBAN 25

AZ ELMÉLYÜLÉS PÁSZTORJÁTÉKAI 28

SZERENCSE FEL! 28

(A RÁCSON ÁT EGY LEPKESZÁRNY...) 31

(TÜCSÖKZENÉJŰ CSEND OSON...) 32

(ELILLAN A MACSKA, VÁROM SZAVÁT AZ ÉGNEK...) 34

VONZÁS ÉS HATALOM 35

ÓGÖRÖG LEJTÁR 36

ŐSZ 38

KÉT LÁNY 39

(BARÁTOM, CÉLPONTJA LEVELEMNEK TE VAGY...) 41

EPIGRAMMA (I) 43

EPIGRAMMA (II) 44

PUSZTULÁS? ADAGIO 45

LÁBSÁRGA TYÚK 46

SZEPTEMBER VÉGÉN 48

(NAPRAFORGÓ HANGTÖLCSÉREK...) 49

AZ ÉN PRIVÁT INDISZKRÉT LÍRATRAGÉDIÁM 52

A PILLANAT 52

DAIDA 53

(ROSSZUL VAGYOK, ROSSZUL VAGYOK...) 55

(KÖNNYBEN SZÜLETETT MOSTOHA ÁLMOK...) 57

APOKRIF 60

JÓZSEF ATTILA EMLÉKÉNEK 62

PRÓFÉTA 63

MINT CSILLAG AZ ÉGEN 64

MINT ÉGEN A CSILLAG 65

RÓT LŐTT LÓ 66

A KÓR NÉGYSZÖGESÍTÉSE 67

IF ONLY TONIGHT WE COULD SLEEP 69

AZ ÉN PRIVÁT INDISZKRÉT LÍRATRAGÉDIÁM 70

KÖZELI FÁK DALAI, Ó, KICSINY MADARAK 72

A TENGERHÖLGYEK EZT SUTTOGJÁK 73

A TENGERHÖLGYEK EZT SUTTOGJÁK – 73

A FOLYÓPUTTÓK KAGYLÓSZÍN DALA 73

SZIRÉNZÚGÁS ATTRAKCIÓ 1. 75

SZIRÉNZÚGÁS ATTRAKCIÓ 2. 76

ÉBREDÉS 77

CSERÉPTÖRŐ 78

(CSERNOBILNÁL LÁTTAM ŐT ÚTILAPUT RÁGNI...) 79

A MAGGI-KOCKÁBÓL ÉPÍTETT FORRADALOM 80

MINDEGY MESE 81

FÜGGETLEN GIZGAZ 83

(ŐSZ GUBERÁL, MATAT, KOTOR KACATJAI KÖZÖTT...) 85

MEGINGATHATATLAN INGATLAN 86

KÉT SZIÁMI STRÓFA 88

VÉLETLEN, SZERVES TALÁLKOZÁS 89

IF I WERE YOU 91

GÉPUTÓKÉP 92

CSIGACSÓKCSATA 93

DIVINA MELANCHOLIA 95

JELENLÉTÉBEN KORLÁTOZOTT 95

A FÜL 96

FÜSZERE A FILMNEK 97

A LÁZÁLOMGYÁRTÓ 98

AZ UTOLSÓ ELŐTTI MOSOLY 99

DIVINA MELANCHOLIA 100

ÖNÉLETRAJZ 101

HÁROM SZONETT 103

AZ ÉJ KARMOKAT HINT EL BENNED 106

TÁJKÉP TÖRTÉNÉSSEL 107

MESTER ÉS MARGARITA 108

KÖRTESZONETT 109

RAGOZÁS 110

A TÉTOVA TÉBOLY 111

A „REPÜLTEK MÉG” KOZMIKUS KATEGÓRIA 112

A HELLYEL KÍNÁLT, S AZ ÜLTETÉSRE ÉRETT 113

(A SOVÁNY HALÁLHOZ...) 115

(MEGHÁMOZOM MAGAM, MEGYEK ELÉBE A SORSNAK...) 116

BETEGDEDEN 118

TORZÓ 119

EPILÓGUS 120

Előszó:

„ÉBRENTIGRISE ALVARÁK”

Perczel István

PROLÓGUS

A szó oly értelemszerű,
hogy felfalja csilló nyári nyű,
s a tóparton lassan elhaló
Trója és görög faló.

Buffon és egy buffaló,
két lény, de egymásra hallgató
mert válluk' nem nyomja terüh:
a szó ily értelemszerű.

(1991)

KOPÁR SZOBA NYITOTT ABLAKOKKAL

HOMO EROTICUS

véres
halál
hajnal
kiabál
trágya élet
isten veled
nincs mondanivalóm
ez való hogy rossz
és rossz hogy való
voltam, vagyok leszek
faló

éber képzelet ne hederíts fenegyerekedre
hisz szörnyszülött ez a vers

legyek
faló
és
hintaszék
belémütött
vasszegek
közönyével

mindenki
játékszere

szemlelem a világot
legyek
örömvirágágyás
és
mindenségvágyás

legyek a tartozás halála
legyek a meg nem írt
hősköltemény értelmetlen
és cseppet sem hősie
halálomról
legyek önmagam
öngyújtó a mindenség
koszos és dohányszagú munka-
köpenyének zsebében
legyek akármi
mindegy csak mindig

kezdetben valék én
önnönmagamból teremtettem egy
világot - magamat
istent
illúziókat romboltam le
mielőtt megépültek volna
a lelkiismeret fellegvái
véres
hajnal
rossz
való:
illúzió a faló.

HIVATALOS JELENTÉS VALAMIKOR A HÁBORÚ UTÁN RÓL

(részletek)

hófehér buckák között tapogatózva
bukdácsoltunk a jövő század felé
nagy reményekkel.
azóta már biztosan
azóta már
nem is látunk
nem is hallunk
nem is tudunk
magunkról csak a centrifugális
sorsjáték következtében pörögnek (be)
kromoszómáink és gondolataink.
még emlékszem a mágnesre tapadó
gombostűkre amint ott csoportosulnak...
de valahogy én sohasem hittem benne
és nem volt szájam hogy világra
ordibáljam pedig nagyon akartam
megnyitni szemeiteket ti balgák
ma már beszélni sem tudok
küldöm önöknek hivatalos jelentésemet
mély tisztelettel és önérzettel melynek
emléke elevenen él bennem küldi
jelentésemet (szigorúan hivatalos) az
encefalográf és az írógép billentyűi
agyam hullámairól másolva
beteg képzelgéseimet

álmodni még szabad? - akarta kérdezni
az egyik meddig? - akarta kérdezni
de a fehér dombok fekete árnyékai
meggátolták
lekoptak rólunk a ruhák eszmék ideálok
valamint a célkitűzések és tervek -
most hogy gépeitek szomjukat memóriánkba
merülve csillapítják el kell árulnom
hogy ez nem is hivatalos hanem
bizalmas sőt titkos jelentés
rólunk de főképpen rólatok.
mikor elstutogtam átkaimat
bizalmasan a többiek megjegyezték hogy...
sajnos hangjuk nem ért el hozzám
meddig lesz ez így? - kérdezte az egyik
testéből kitépve néhánymillió molekulát
és keze csonkjával kérdőjellé formálva
őket a körvonalakat évezredekig megőrző
kénmustárban
ezt kérdezte az egyik már nem tudom
melyik mert minden mert én is olyan
személytelen személytelen vagyok
mi már többször túlélünk téged
mégis kínoz valami
és az a bosszantó, hogy nem fáj
nem érzem senki sem érzi
sokszor élve eltemetjük magunkat
és körvonalaink őriznek mindent
ami voltunk
élünk? - kérdezte az egyik mikor
szürcsögést gondolt hallani egykori
koponyaüregéből.
csak kell léteznünk anyagi mivoltunkban -

válaszolna mindegyikünk de
külön teremben
külön lombikban
fekszünk
és nagy hidegekre emlékszünk
valahányszor fölénk hajolnak
sötét képernyőn viaszpettyekre
történelmünkéből történetet fognak
csinálni banálisat prózait egy
kissé mely nélkülöz minden
erkölcsi alapot
történetet amilyenek ott lógnak
mindegyikötök belső szögletében
türelmetlenül várva hogy leakasz-
szak felhasználják felszabdalják
és így senkinek sem lesz hiányérzete
még csak lelkiismeretfurdalása sem
hiszen álmai első látásra könnyen
emészthetőek és szellemesek és
biztonságosak valahol a föld alatt
a bunkerben.
hófehér buckák között botladozunk
szájunk betömve Bibliával és hajónaplóval
fekete dobozok vagyunk egy kozmikus re-
pülőgépen
szárnyatlan bolyongunk
csúszunk savmarta énünket magunk
után hurcolva egy szelencében amiben
a fogalmakat őrizzük.
tudjuk hogy most itt e teremben
oxidatív eljárásokkal megörökítenek
bennünket az utókor az újkori
előember számára.

tantaluszi kínjainkat bérbe adjuk nektek
nekik
megfertőzünk vágyakkal tervekkel
valamint célkitűzésekkel
hogy ti is érezzétek amit mi egykoron
hogy örökké éljetez amint mi egykoron
hogy börtönökre jelmondatot tetováljanak:
meghaltak köteleességteljesítés közben.

(1988)

KOPÁR SZOBA NYITOTT ABLAKOKKAL

annyira hideg van
hogy már a kép is fázik
jégbedermedt jelmondatok
úsznak le két fal torkolatához
lábamon bilincs
kezemen bilincs
az ajtón feküdve hasamon
feküdve mély terepszínű öltö-
zékben kerülöm kerülgetem
a köznapi élet szennyeit
a végtelen önhittség óceánjain
őrült tutajom titokzatos erő-
nek engedelmeskedve lebeg
tova egyre mélyebben
s csak a lábamra láncolt
ötvenfontos ágyúgolyó gurul
periodikusan a meztelen igaz-
ságok és a banalitás útvesz-
tői között
hatdimenziós hazugságokból
rakom össze a megtévesztés
polgárpukkasztó magatartás-
folyamatának mozaikját
de nem találok rá
a színekre
az ízekre
a formákra
és a végeredmény:

kopár szoba nyitott ablakokkal.

(1988)

HOMO IDEOLOGIAE

bennünk - nyersen -
csikorog az egyszerűség
végtelen halmazok
örök tagja
a nagyvilági élet
gyermekbetegsége
megkopott csillogás
fényes lakkja
a köd
és a
felé szálló fenyők

alkalom és lehetőség
gondolat - ösvényeken
kergetőző szertelen
vonatok

nekrofóbia
negativizmus
csak a
kötelesség
marad

(1988)

VÍZIÓ (I)

amint a kamera körbefordul
a megerőszakolt eszmeiség
fantáziadúltan összeesik
a zsenialitás kialuvó fényében
álomban az álom
az utolsó tájkép a mester vásznán
az utolsó kipattanó ötlet-szikra
a szellem kovácsműhelyéből
az utolsó anya utolsó gyermeke
az utolsó gondolat az utolsó tett
az utolsó üvöltés
az utolsó lenyúzott farkasbőr
a bárány magángyűjteményében
álomban az álom
az utolsó látomás gyötör
álomban az álom
hiába szűkítem össze szempilláimat
mert a rácsok úgyis keretbe foglalják
a szemléletemet
mert nem tudok
mert nem merek
ergo nem akarok
szabadulni a nem rám szabott víziótól
a lelkiismeret és az önismeret
bacchánsnői tanácstalanul
álldogálnak kezükben önkívületben
szorongatva a reménység összetört
poharait és nem zavarta őket
a lecsorduló és magának utat
rágó Nessus-vér sem a róluk

lepattogó parafrázisok.

álomban az álom

a gondolattól a tettig eklektikája
részegen gördült le gyökereket
képező erkölcsi normák között
poligonozva mígnem mind le nem
döntötte őket és eljutott a mag-
máig a lényegig és onnan már
nem volt megállás

álomban az álom

és amikor Belzebub arkangyal
tüzes pallosával könyörtelenül
és kérlelhetetlenül szétaprította
a megismerés határait és összes
kategóriáit akkor még senki
sem gondolta volna hogy minden
ami felfelé ívelt az lefele csúcsosodik
és hogy a kísérleti stádium
tömegegységei is pofára fognak esni
amint azt már Freud is
megálmodta

álomban az álom

a nem várt fordulatokról nem is
beszélve hogy váratlanul a
propaganda kozmikus méretű
szótölcsérei befelé fordulnak
és hasonló intenzitással és
hasonló lankadatlansággal
harsogják saját belső parancsaikat
és belső parancsaik belső visszhangjaikkal
összeütközvén a kélgyó önfarkába harap
és szétröbben ez a belső ösztönparadicsom
és a ráirányuló feszültségesés

hatására nem marad belőle
sem több
sem kevesebb
mint egy síkmetszet az álom
mikroszkópja alatt
sötét nagyításban
álomban az álom
és nem marad
sem több
sem kevesebb
az entrópia maximálfüggvényének
csúcspontjánál
álomban az álom
a végén már a gondolatok
sem engedelmeskedtek a
kohéziós erőknek és ők is
részezen tántorogtak mígnem
összeestek összeroppantak
felszívódtak nyomtalanul
és sajnálatos véget ért minden:
az emberi jogokat fi-
gyelemre sem méltatva ismeretlen
erők felfeszítették a nihil kín-
padjaira a sehol sincs dimenziókra
és befele fordítva
 légmentesen
 csíramentesen csomagolva
vegetálnak jobb napok reményében
hisz ez csak álom
homo homini
humusz hamu
és csönd
csönd

csönd
a mag
a mag az a mélyben lapul
és láthatatlan
néma felkiáltójelek a zárójelenetben
szenvtelen magány kínoz
álom kínoz
' hisz ez csak álom'
hisz ez csak egy vers

(1988)

VÍZIÓ (II)

vízió
televízió
ante-vízió és
naiv játékokban elmerülő
Jehovák a homokban
hisz ez csak álom
a homokórákkal dobálózó
férgesek amelyek ésszel nem
érnek fel semmit csak érzik
hogyan múlik
ahogyan elmúlik
hisz ez csak álom
látomások a végtelen térben
és a lefejezett kasztrált
és humánosan megcsonkított
dekoratív időben

(1988)

A TÁNC

„Csuda állhatatlan
Lám ez világ dolgában,
Mint kerék forogván,
Inkább minden órában
Változik, különböz.”

A mozgás a tökéletesség másolása

Kezdetben vala az örökös
dinamizmus.

A kezdetekben vala az élő
mozdulatlanság.

A gomolygó masszából, demiurgoszi emlékezetekből, az anyagból, az elfojtott tudatalattiból, a nemlétből - még a nemidőt megelőző, időtlen idők létkezet-őspillantát megelőző halott lebegésben és süllyedésben - a sötétből, a vakító sötétből és a rendezett káoszából, az el-nem-mondhatóból és a leírhatatlanból buggyant ki

„és legyenek jelek, és meghatározói”...

az újszülött hajszál-moccanás.

És ezáltal beíratott a Bárány könyvébe. Az első moccanás.

A teste öltött forma. Az értelemben burkolt lét. A mozgás.

A valóság. Az élet jele. A bűn. A megváltás. Teológusok vitája. Ateisták vitája. Az ige.

Az ő kinyilatkozása. A kereszt.

A lélegzés üteme. Az emésztés üteme. A létfenntartás ritmusa.

A szív dobverései. Az első aritmiák. Az ének . Az énekek éneke. A legendák könyve. Kegyetlen nyilvántartások. Lánc, bilincs, zabola.

Gépesítés, gépiesedés. Láz. Őrület. Bolondok. Hideg. Dombtető. Fémkuka. Bolondok hajója. Nyomás. Ergo: megkönnyebbülés. Találmányok. Kiárusítás. Halál. Csőd. Álom. Rettegés. Feloldódás. Feloldatás. Kígyózás. Gyógyszer. Vezér. Tárgy. Tárgyak vagyunk mi is. Üveg. Törékeny őszinteség. Áthatatlan tisztaság. Az Orleans-i szűz. Egyetlen tollvonás. Milliók sorsa. Egyhangúság. Kirívó élet. Züllés. Alkohol. Kilengés. Az utolsó lépések. Négykézláb. Örökös viták az eredetről. Vissza az ősihez. Vissza, igen, vissza, vissza az első mozdulatig.

Ameddig tudunk

Amíg ismerjük

Csak ha ismerjük.

A valósághoz hűen. Megfigyelni az első mozdulatot.

Voilà, la doctrine selon laquelle il n'existe d'autre substance que la matière...

A változást senki nem láthatta.

A változásról semmi adat. (törölve)

Van, aki állítja, hogy minden spontán ment végbe, szabályosan. Hogy a türkizkék madár szárnyát csattantva elfoglalta helyét, amely megillette őt egy alana-pavlova porcelán táncosnő ölében. Egyesek hiányolják a szennyvízen lebegő papírhajón kapitány Andersent, az ólomkatonát. (Máskor findzsaszemű Sellő). Csak tiszta forrásból. S a kancsó se legyen szennyezett. Zöld Angyal rezdülései vezérelik mozdulataimat.

MESÉTELEN

Mondhatok valami vigasztalót?
suttogta a fülemben egy este
bájos gyermeki hangon, miközben
izgatottan leste minden mozdulatomat.
Mesélj! súgtam vissza és láttam, hogy
lázás szemében hétágra süt a nap
Kint havazott, meglehetősen hideg volt,
de ő a paplanba fűrt arccal és
az izgalomtól úzve mesélt, miköz-
ben csak a szeme látszott ki a nagy
befagyott tengerből, dunyha-tengeren két
vihár madár.

Megnyugtató, varázslatos lesz.
Már nem emlékszem mindenre, mert
közben el-elnyomott az álom, egy-egy
aprócska részlet nyomot hagyott bennem,
míg a lényegre már nem emlékszem...
Harc dúlt a Zöld Nyulak között,
s habár lakhelyük zárt s földött,
Egzisztenciális gondok gyötrik őket.
Verseny tárgyává tették a vezéri posztot,
ő kapná a többi helyett is a kosztot.
Határozottan fellépett az ellenzék
tagjai e módszert határozottan ellenzék.
Színre lép a Farkas. Vágyának tárgya
a káposzta. A nyúl nemzet ellenvetést
támaszt. A Farkas a tárgyhoz hozzá
nem nyúlhat. Kénytelen lesz megalkud-
ni: minden napra nyúl-hat.
A mese másik oldalán szimultán
sztrájkba lépnek a Vasorrú Törpék.

Heten vannak, mint a gonoszok. Az
áremelés a gonosz ok, amely őket
utcára küldte. Fellépnek a munkabér
növelésének érdekében, munkájukban
érdek, lakásukban bútor-ében. Éden.
A szövetségi hatósági szövetkezet
megzabolázásukra kiküldte az
ATOMBÉKEMENTES SÁRKÁNYT
aki mediterrán hőfejével megpróbálta őket
jobb belátásra bírni. A törpék elhelyeztek
az útszélén három bádognak, melyek-
nek szimmetrikus tükrében a SÁRKÁNY
rádöbbsent saját szépségére és meghasonult.
Ezentúl már csak a végtelen orosz sztyeppék
államosításáról meg a komszomolista be-
teljesülések eufóriájáról dalolt örömittasan
öblös hangján. Meg hogy "hiába király
a király, rajta is király a korhatár."

1965 óta fekszem mozdulatlanul, kiterítve.
Szememben az izzó egykori rög már
feketélik.
Figyelem gyermeki lelked kéreg-rezdüléseit.
Hideg van.
A halottaskamrában jutányos a lakbér.
Retrográd csontok sem zenélnek nosztal-
gikus melankóliát.
Vízbeesett vihardár, ma éjjel elvisz
valakit az Ördögh.
A valóság üldöz és gondom súlyosabb
lelkiismeretennél.

(1988. nov. 28)

(LÉLEKFALÓK ÁRKOT ÁSNAK...)

Lélekfalók árkot ásnak
Halálomul megkínoznak
Vad lélekszabálók.

Etno-üstbe csontom dobják
Szívemből vett vérem isszák
Etno-poharakból.

Sasok májamra lecsapnak
Vádként vadul marcangolnak
Gonosz sasok módján.

Lélekfalók árkot ásnak
Sasok hitemre vigyáznak
Rendületlen hittel.

Lélekőrök, szárnyas bajok
Elmúltak már, otthon vagyok
Otthonom az árok.

Igaz hitemre vigyázok.

(1989. január)

(HÍD A FOLYÓN, KŐ KÖVÖN...)

Híd a folyón, kő kövön,
Bút követ tömör öröm.

Fenyves lelkiismeret
Könnyes kín a képzelet.

Alagút kapaszkodó,
Papír-haza romboló.

Vér, erőszak, kutyaszán,
Harapós az állkapcám.

Folyó partja, kavicsok,
Folyóba híd berogyott.

Bút követ tömör öröm:
Ez a föld a börtönöm.

(1989. február 7.)

BETEG SZONETTEK A SÖTÉT ORSZÁGÁBAN

Ó, emlékeim leomló tornyain gubbasztó hangok,
Ordítsatok majd, ha magamat begombolom.
Farkasszemeimbe nézzetek merészen
Vigasztalódní süket illúziótokért.

a szavak ha csak ennyit élnek
csak míg
agyunkból kiszürkülnek
kimondatlanul
is meghalhatnak, elhallgatnak

Kik egykor elítéltettek konok hallgatásukért
Készítsék elő kínzószerszámaikat!
Mártírhalálukért virágcsokor üvegecskéket
Összezúznak amúgy-is üvegtörők, és
Megtorlasképpen átfestik az elhagyott
imaházakat.

Holló vájja ki a szemem,
Vérivó angyal metsze el torkomat
Szavam, vitorlás a beszéd szélcsendjében
Legyen halál és fürtelem.

Apokrif estén, amikor az utolsó ima
Vérvasrozdás lángküllőkön Áron botja,
Mózes bölcsője és a lángpallos felé
lebegett elnyerni az örök világosságot -
meghaltak a szavak

de a döntés joga a tied marad
a krokodil amikor vérzik, csak izzad
s amikor könnyezik, csak sír.

Ó, milyen egyszerű minden!

Édesanyám, te mondtad nekem: "Fiam,
létezik az örök és egyetlen Igazság."
Édesanyám, miért mondtad ezt, és
Miért nekem? Útravalóul? Vigasznak,
ellopott, elvesztett, kihasított, felszaggatott,
kibombarobbantott reményeidért?
Hogy megcsalj és megcsalassál?

kinyílt ajtók, ki nem nyílt ajtók
összetört szemek cserepei összeseperetlenül -
tied a döntés joga.
a fény is eltörött

Anyám, az Igazság az erőszakban rejlik.
Anyám, az Igazság a kövérekben és tarfejűekben
rejlik.
Anyám, az Igazság a nihilizmus igazsága.
Anyám, Igazság nincs is, csak beszélnek.

de a döntés joga a tied

Miket össze nem hazudnak az igazságra
Hivatkozva az Anyák Haláloságán,
Az Apák Fejfájánál, a Csecsemőhalottak
Hullakapujánál, amelyen belül kinyilatkozik
a megvalósult való.

itt minden csillog, mint a hójégszivárvány

ünnepi tükre

elmegek szétnézni, anyám,
Édesanyám, elmegek szétnézni
A világba.

Tavas van. Akik megfagytak, arcukon
Tétova mosoly, a bizonytalan napsugaraké.
Szemük helyén vadrózsabokrok.
Szájukon kicsorog a Litánia folyondárja
Fülükön az ige csücsül.
Arcukon a mosoly gyötrelme,
arcuk helye a tó tükre valószerűtlenül
Sima.
Kezükön a félbehagyott ekebarázdában
Krisztus ünnepi könnyérvize csorog...

látok, de nem merek szólni
szólnék, de nem nyílik a szám,
idegenek idegeim, szívem sem az enyém,
kész vagyok - megépültem, anyám.

Meghaltak bennem a szavak
Mielőtt kimondhattam volna őket
Meghaltak saját bölcsőjükben.

(A szó - ordítás. Dinamizmust feltételez.)
tiéd a döntés joga
de már mindent eldöntöttek.

(1989)

AZ ELMÉLYÜLÉS PÁSZTORJÁTÉKAI

SZERENCSE FEL!

I.

A bolygó zátonyon keresztül
ismeretlen bálnafajta
a tenger vándora néhány számadat
Erdő a tenger alatt
Négyezer mérföld csak
négy hüvelyknyi a térképen
Nehéz álmok ismét a szárazföldön
csepegőn
semmi nekem a Vörös-tenger
az Arab Alagút alliterációja
a görög szigettenger
a Vigói-öböl
a Szargasszó-tenger
a Déli Sark
a Horn-foktól az Amazonasig
mit se nekem
míg csak a polipok karjai el nem érnek
a P. karjai mindenkit elérnek

a szélesség $47^{\circ} 24'$ -e és a hosszúság $17^{\circ} 28'$ -e
mentén én

azaz Nem kapitány

a néma kapitány
megmértem-e a tenger mélységét
hiszen
lemerültem Dactilusomon

II.

Meghívást kaptam levélen
sétára a tenger fenekén.

Ó, én a tenger fenekét ismervén mondám

te, aki azt reméled, hogy a tutaj
lebeg

Polip úr, az öldöklés fejezete kimaradt
P. elvtársam
társtalan

III.

tutaj elnézést batiszkáf
csak megtévesztett a burkolata
batiszkáf elnézést tutaj talán

a lényeg valójában kihámozhatatlan

hiszen az ében is fekete

nemcsak súlyos

II.

hűségesen is csendes
és villámokat szór

csend van a tengermélyen pedig
a sellők igaz-gyöngyöt trombitálnak

kedves N. kapitány
kijátszotta utolsó aduját
mondja utánam...

Nem kapitány, néma kapitány

elfogyott a levegőnk

I.

P. úr, elvtársam

néha ön is
T-ved

(1989)

(A RÁCSON ÁT EGY LEPKESZÁRNY...)

A rácson át egy lepkeszárny
búcsúztatja a hold havát.
A költő belép - a fényen túl
porén - gondolatlanul
elmélázva egy mítoszon
lágyan garatján lenyúl.
Szavak röppenek szerteszt
míg szövegbe szerkeszti rendszerét,
a töredékek tétován
tántorognak egy tú fokán.
A pillanat között eltelő
elevező csöpp idő
a lehető leghosszabb út,
melyet a gondolat befut.
Szimmetrikus, szent-örök
szemben tobzódó körkörök
csapnak a pillantáson át -
búcsúztatván a hold havát.
Ne változtasd meg étedet,
mert az öröm perce elperreg,
és nem marad sem bú, sem baj,
a lét csak hánykódó tutaj
a tudat óceánjain.
Óvóhely árnyéka int
feléd.

(TÜCSÖKZENÉJŰ CSEND OSON...)

Tücsökzenéjű csend oson
a hangokból szótt lombon

át.

Éhségrádiók sugároznak
Szendvics-melankóliát.
Légy próbál áttörni a tükör rácsain.
Pisztolycső ringatja elnémult álmaim.

Gyermekmoccanásnyi perc köröz
a célpont: minden pillanat.
Az idő gyorsan elköszönt
És elszivárgott, de itt maradt.
A korgó szél eldobott kockákat sodor.
Az ösztönökkel csatát vív a jó modor.

Tavak rezzenek szüntelen
Ha hősök hallatják hangukat.
Ölni tudna a végtelen
Hogy legyürkőzze a gondokat.
De míg a vátesznek szobrot állítanak,
Ki szólal, a terror pázsitjába harap.

A napok csak akkor telnek el
ha beszerezték az engedélyt.
S ha a néptündér rájuk lehel,

az érvek futnak szerteszét.
Vezetőnk agyában a lehetetlen ül.
Látunk minden tájat, mely fölött elrepül.

(1990?)

(ELILLAN A MACSKA, VÁROM SZAVÁT AZ ÉGNEK...)

Elillan a macska, várom szavát az égnek
mit jelezni vágyok: létezek talán?
A nem A és mind e logika téves
nyelvi - logikai játék: tanúja leszek a mának.

Állok meredeken és nézek szembe a nyommal
tömör forgatag: a vétel elnyeli az embert
a kis pók felfalja a nagyot, bár nagyobb
mint a gótikus hakni, a fizikai halál.

Karolj át, őrült világ, ne lélegezzek egyedül
zene zokog, horpadt korinthoszi melleden
előző életeimben Diogenész voltam, Laertiosz
előbb, majd a Kutya. Cinizmusom meddő borostyán.

VONZÁS ÉS HATALOM

Hulló madárcsattogás napviharban,
megremeg baracksárga öblös hangjától
fekete holdéj, mély katona, zene, kar
hatalom s fejetlen menekülés.
Kiemelték a halott koporsóból
– még szakálla nő –
újboli feltámadását már nem éli meg :
a tudat maghasadása zuhog és véget ér.
Szomorú, képnélküli fény
áthatol a Páncélemleren.
Mondd, mit érlel, mit főz a vihar
szürke kabátjában?
Minden északi pólus őbenne térül,
és tőből beleszakad a piros magányba.
Körkörös évek a fák a koponyáján,
és szolgák az évek, s a napdarabontok,
hiába aratják termetes növésük bús falatjait.
Ő a remény veszett karikatúrája :
csak hörög benne a csapdába ejtett állat,
és dologi viszonzásban körülöleli.
S marad a természet örök koronája,
emberi szépségben tündöklő, felismert erő :
a Páncélember sértő vértjét felölti,
így nem árthat, s nem robog át
tértivevényes pillanatában
rajta ütés soha, noha sohasem.

(1990-1)

ÓGÖRÖG LELTÁR

Valahol csend volt és eső esett.
Ami örök arra emlékezek még.
Ez a kívül-belül úr robbanáshoz vezet.

Segítség! Rossz útra léptem!
Az erény útját választottam ugyanis

Elhagyatva is másmagam
Társaságom társtalan -
porhüvely, mely nem szolgált rá még a hordóra
sem.

Mi vagyok?

- két göthös láb
- két lenge kar, csontok halmaza
- két enyves szem, hogy mindezt szemrevételezze
- egy barázdált homlok, mely mögött vajúdik
a gondolat.

Ennyire sikerült megismernem önmagam.
MEGISMERNI = FELFEDEZNI

Felfedezni csak a létezőt lehet, ami nincs:
nem több önámításnál.

Félni nem félek, de meghalni nem szeretek,
Mert a természetet szeretem, és meghalni
nem természetes.

A kincs a szellem rabsága

szabad vagyok

Szellemem kincs tehát		önmagam rabja
		vagyok
Bilincs, mely nem köt	de	felszabadít
Híd, átmenet	de	állhatatos.
Kopogtattam	és amidőn	tar fejemre
... - beli	megnyíltanak	mutatván:
ajtókon	előttem	

IDE ÜSSETEK!

célpont, anélkül, hogy tudtam volna a célt.

Valahol csend volt és eső esett.
Bennem csobogott, majd felszívódott az
idegdúcok termő talaján.

Két kar, láb, szem és kevéssel több gondolat
- sztoikus, szofista, cinikus -
göthös lepkelábaimmal én, a madárcsalogató.
A józan ész félrevezetett.

NEVEM? Amennyiben a név Embert jelent -
úgy nevémet nem ismerem.

ŐSZ

Elmében jobbára zsibbadt
malmok örölnék halkan
nyálkás szempillantások
a múló alkonyatban

égő falevelek
a padon ül egy néni
a múltját takargatja
kendőjében azt védi

lépeget a lépcsőn
nem fél a hangulattól
mert csak ki élesen lát
tanulhat márt a vaktól

nyálkás pillanatok
a szem bekapja őket
míg a kéz faága
inti az elmenőket

fáradt csillag kelt föl
majd lecsúszott halkan
csörrent, csuklott a csend
az alvó alkonyatban.

KÉT LÁNY

S. K. -, e két lány atyjának

csillog, ami van
de elillan hamar
elcsorog, mint patak
tudni, hogy vége van.

Betelik minden egyszer -
hordalékkal a folyó
a kutya ugatással
örvényléssel a hó

üvegcsappal a faág
lepereg a hóra
elbúvik a fűben
törékeny hajója

bagolyhuhogással
megtelik az erdő
mígnem a napnővér
a horizontra felnő

megáll és meginog
nevetése kaján
istenek nektárpor
csillagszöke haján.

A kígyó hátán tovább
sötét erdőkön át -
az idő körhintája
megtorpant és megállt.

Kiűzi a gonoszt
mi ott csücsül belül,
csak egy út vihet tovább:
kígyó hátára ülj!

Nem láthatod, de érzed
hogyan lenyűgöz a táj:
nem ismered az ösvényt.
Nincs erőd, hogy megállj.

(BARÁTOM, CÉLPONTJA LEVELEMNEK TE VAGY...)

Barátom, célpontja levelemnek te vagy
Elütöm kedélyem mélypontjait
És minthogy a távolság örök és egyre nő
Hangosabbak e kósza papírlapok
Mióta szélnek eresztetted magad
egy kósza hír nagy-nagy szárnyra kapott:
az óév önkezeivel vetett véget életének
de valami a romlott hangulatból megalvadt
a halandók esti szórakozása elfogyott
ezt az ünnepek lángja sem oldja fel
s aki homokzsákokat falaz az ablaküvegbe
és vannak, kik hetekig csak néma biccenésekkel
beszélnek
és kiknek szava nem jelent jóformán mást
mint unalmas percekkel betömött ásítást...
A TV új évvel új szeleket ígért
és mindenki torkában lüktető szívvel várta
hogy háromszor ülünk Karácsonyt és gyertyafüst minden
áldott nap
hogy minden Krisztus odahagyja keresztyét
és fényt áraszt és előnt a kenyerek tengere
és a néma kiált: Halleluja!
a süketek megértően bólintanak rá.
Mindenki úgy szeretkezik, ahogyan szeretne
és a papok is frigyre léphetnek
túllépve a megértés sorsküszöbét
és a csetepaté szélcsendjének egynapos mámorában
mint kámfor, valaki illón odébbáll

talán, ki túl ravasz avagy egyáltalán nem az
próféta fattya idegen hazájában.
Nézd, barátom, röppen a szó, csobban az írás
önelégültség a megingathatatlan pozíció birtokában
Figyelj, barátom, mit ki nem kell sütnöd
hogy szélesen mosolyogva együk meg főztöd
hogy a reménység fonalán 'in continuum' kapaszkodjunk
és ez esztendő egy pillantás és elcsorog
látod, barátom, fontossá így válik jelenlétté válni
az érkező év élettartalmát egy évben
korlátozza
én felkészülök
ez az újdonság.

EPIGRAMMA (I)

Marcinak

Horatiusom, ha tetszik az utad, csak lépjél nyomdokán!
Nincs elég erős akadályt görgetni eléd.
Ám "arany közép" pajzsa nem óv a megvetéstől:
csak ki küzdeni merész, annak jut babér.

EPIGRAMMA (II)

Mondod, bajtársam, így vannak a dolgok a rendjén:
Hadd nyugodjon hüvelyében kardod, a véres élű.
De ne feledd: nem szárny sorsa naphosszat földön feküdni;
A kardot sem csorba, sem rozsdá nem teszi fényesebbé.

PUSZTULÁS? ADAGIO

Petőfit is leszúrták, nohát!
Sírján bányászcsákányok nőnek.
A Szentlélek futásnak eredt,
bebarangolja a temetőket.

A füstnek kacaghatnékja támadt,
rákot táplál korhadt tüdőkből,
a Nap meglógott az égről,
nem dolgozik csak munkaidőben.

A gyárkéményen megpihen egy lepke,
bádog konzervdoboz száll alá a fára.
Ismert bitang, atyánk, a Legnagyobb Vak
rátapos nagyjaink élő sírhantjára.

(1990)

LÁBSÁRGA TYÚK

Kend, kentaur,
rima lábsárga tyúk,
unikornizált fõrmedvény!
Összeér benned, mi összefér,
bogzódik ferde tény és tér,
tyúk-szemed messzelátó
fokától elválík az ok,
nincs értelme várni,
jöhet elébed bármi,
MATA HARI ködképzõdménye
felbukkan lelemény-féle
fondorlatban,
míg alkony-ablakokban
vakon szemet hunysz,

CSAPOT-PAPOT
— S MI JÓ DOLOG —
ODAHAGY HIRTELEN?
ÍM ÚGY SZALAD
SZINTÚGY ROHAN
MINT BOLHA AZ EBEN!

Természetes agyszökevény,
tömör pszichodélibáb,
keresd a gyönyör tőforrását,
tóból kikelő nimfák
elhullajtott leveleiben lejtett
ledér táncát,
és rátalálva
ledőlnek az álom falai,
megkergülnek a villanypóznák,
útszegély oszlopos tagjai...
válladon verset ír a szél,
és méltóan a líra hevéhez
harcra kél
a hatás és a vadász.

(1990-1)

SZEPTEMBER VÉGÉN

Még hullnak a mélabú zord katonái,
bár áznak a cirpelő hóhegedük,
elköltöztvén báván az éj vacsoráit
kipusztuland mind már a tegnapelőtt.

Szívem amíg éled, az ősz szava téged
lágý hahotával, noha hu szeme árt,
mint áltorz gravurat halamba beéget,
és úgy kalapácsol, mint zöld kazuárt.

Figyelmezd lemondón e perverz erőket,
ne lábadj a légbe, ha borzol a szán,
feszülten a húsvéti traktorok éket
szorítanak szádba, ó, csöpp Csocsoszán.
A ponty is, ha fogják, s lerakják elébed,
a marcona cincér, ki úgy hadonász,
mint trombitahangra fent lángelefánt, s meg-
vakított szemléletű stüszi halász.

Mert unod a láznak a harmóniáját,
és ideget látók e kósza zenék,
hernyócskák alusznak az alkonyat fáján,
és rákot kiáltanak lusta fenék.
Pereld be az álom kommandó-igéit,
építsd nyomát, ki sziluettet farag,
mert üdv színe harsan, kaláka leomlik,
minden elmúlik, és minden megmarad.

(NAPRAFORGÓ HANGTÖLCSÉREK...)

Napraforgó hangtölcsérek
kóbor szárnyai a szélnek
bárányarcú imádságba
keretezett palatábla
emlékek leomló tornya
berozsdázott toronyóra
viaszból lett aranyhering
körül halál raja kering
elátkozott labirintus -
ban tévelygő ősi rítus
újszülöttek királysága
holt időknek házatája
minden újnak gondos őre
a lelemény temetője
ölelkező lépcsőfokok
rejtnek egy lépcsőfokot
mely a végtelenbe vezet -
ez a végtelen én leszek.

Égbeszökő vaskeresztek
tövén lerágott gerezdek
pillangók szárnyának hegyén
mesebeli, apró legény
kristályfényű álmot farag
útját állják álmos falak
vérrel átítatott szőnyeg

titkos lények sorsot szőnek
egybegyűjtött felekezet
önmagába feledkezett
páncélszekrénybe zárt elmék
kiötlenek még egy elmét
melynek minden gondolata
gondolatok láncolata
útvonalát állja minden útnak
apasztója minden kútnak
végtelennél is végeesebb -
ez a végtelen én leszek.

Gyermeklelkű kísértetek
megrettenve kísértenek
áll a tavon minden csónak
adóznak a mementónak
temetési menet vége
rádöbbenhet néhány percre
nem jöhet el az igazság
érkezését elhalasztják
szolgái, ura a várnak
mind a megváltóra várnak
ló patája holtat tipor
szűzek ajkán szűzi sikoly
fehérségbe csomagoltan
feketék fekszenek sorban
bejárhatnék minden utat
ha az óra "most"-ot mutat
előttem végtelen hegyek -
ez a végtelen én leszek.

Leszek, voltam, de most vagyok
megtehetem, mit akarok
de a végesért mit tegyek -
ha a végtelen én leszek?

AZ ÉN PRIVÁT INDISZKRÉT LÍRATRAGÉDIÁM

A PILLANAT

némán titokban ajtó csendben nyílik
árván maradtam az út közepén
a csend bőgeti motorjait
kolibrilábakon visszhang oson

postafordultával kalapácsok
indulat tékozló fiúkat szelídít
messzebb fekszik az igazság magában
szememben vak farkas üvölt

szirén játszik pergő tűz ölében
vigasztalni mondtak kövér szólamokat
élő hangyák feketék egy sorban
némán titokban elgázoltatnak.

(1990-1)

DAIDA

Várt rám a kikötő és én nem siettem
tovább pipázott gőzkéményszáján fújta a füstöt
felszededgettem a felelőtlenül ottfelejtett szemeket
az utca macskakövérről
vége az egerészésnek! - mondtam
a szemek pislogni sem tudtak kétségbeesetten
csattogtatták a szárnyaikat és rámc sodálkoztak
kifulladtak majd megfulladtak
és a város is rámc sodálkozott
dacosan elnézett fölöttem én is így tettem mert
dac daccá dagadt
és a kikötő is rámvicsorgott
nyálkás iszapos békanyálas szájában mint
fogak a rengeteg árbóc
az emberek rémülten bólintottak majd
kezüik tapsra lendült hátuk görbe volt
mint a zsidó ábécé és fűró keringett a fejem
fölött és kormányom lebukott a víz alá és
sokáig ténfergett a nap az égen
majd dolgavégezetlenül leengedte magát rejtett
szelepén.

A vonatok csak jöttek-mentek menetrendetlenül végig a lábamon
és agyam csendes zugaiban zúgolódtak
és én nem győztem kérni a bocsánatot
mikor felbukkant a hold hogy kiderüljön
kacsa az egész
a város házai kihültek és kihültek velük a lakók is
emlékeik némán vijjogtak lábak után hogy
lehagyják öngyilkos hajlamú kezeiket

és a pillanat egy pár szegre akasztott bakancsban
lapult

szájunk elrágcsálja az edisoni vezetékeket
reformszemünk eltekint múltunk felett
és fülünk végighallgatja amit szánk elhallgat.
Behunytam a szemem és behúztam a fejem.
Vigyázat! a nyugdíjas lelkek porcelánhajói
navigálnak az utca fölött szemmagasságban.
Jobb zsebemben a jelen, a balban a jövő idő
és közben fázik a kezem. Segítség! alázat és
gyalázat. Hárman eveztünk egy ladikban:
a két evező meg én, amikor leereszkedett
hozzám Jákob lajtorjája, és én megostromoltam
az égbolton túlit; de betömték a szájam néhány
húskonzervvel, azóta a templom tornyánál maga-
sabbra nem jutottam. Unalom nalom nalom.
Ujjaim elmentek vadászni, de a gyomrom nem
részesült a zsákmányból. Haj! A város elférne
bennem, de én nem férek meg tőle.
Az oldalamon ki-befolyik a tenger, el-elmoz -
dul az öböl és ilyenkor összefutnak az utak
a sarkoknál. Kifeszítettem vitorláimat,
bevontam a bankjegyeket, beszedtem a szennyest
összeszedtem az idő elgurult higanycseppeit
mert éreztem hogy az
öbölnek bömböl a rádió a
városra vár az autó
és rám
leszavatolták a mindennapjaimat
és vége.

(ROSSZUL VAGYOK, ROSSZUL VAGYOK...)

Rosszul vagyok, rosszul vagyok
Nem is élek, nem is halok
Nem is eszem, nem is iszom
Gondolatom tologatom
Nem is iszok, nem is eszek
Álló nap csak teszkek-veszek
Jobbról balra, balról jobbra
Egyik helyről a másikra
Métely vagyok virág vagyok
Magam ölök magam halok
Kétely vagyok de halovány
Bizonyosság haló nyomán
Rózsával befutott rácsok
A magánytól ázok-fázok
Kilőtt puska, holt katona
Királyleány lába-nyoma
Elhasznált ember-elemek
Ha kifogyok feltöltenek
Ha elesek elföldelnek
Ha felálltam, megsegítnek
Örök vagyok de halandó
Percenkénti elmúlandó
Nem is érzek, nem is látok
Nem is ülök nem is állok
Azt sem tudom merre vagyok

Parányik vagy nagyon nagyok
Érzéseim? Ha nincsenek
Drága pénzen még vehetek
Az árus is megmosolyog
Rosszul vagyok, rosszul vagyok.

Leszek zajnak csendessége
Apró résznek teljessége.

(KÖNNYBEN SZÜLETETT MOSTOHA ÁLMOK...)

Könnyben született mostoha álmok
ne fussatok ha rátok találok

szálljatok alá hátán a dérnek
álmodjatok meg hófehérnek

vitórlázzatok angyal hátán
szárnyaljon veletek szárnyatlan sátán

imádságként vegyenek szájba
köpjenek sárba ízig-rágva

mankós jambusként lábatok botoljon
kívánom házatok összeomoljon

sorsotok legyen kígyó sorsa
meg - megújulva és megbomolva

bőrötökhöz nőtt Nessus - inget
vetközzetek le, hófehéret

s milliószer megismételve
Holdként fogyva majd újra kitelve

marcangoljátok rút sorsotok
mert viselnetek kell s nem ledobnotok

marcangoljátok esendő sorsom
mert viselnem kell és nem ledobnom

titeket, ó álnok álmok -
fussatok el, ha rám találtok!

mert idegen szavatok, szegények vagytok
mert megfontoltan rombolni akartok

leütni, fojtani, megölni végre
színeim festeni hófehérre

lendületemet bepalackozni
gondolataim elraktározni

bezárni orvul egy szűk világba
felkészíteni kínhalálra

megtartani csak magatoknak
térdre kényszerítő hatalomnak

mindegy, hogy élek vagy nem élek -
féljétek tőlem, mert én is félek!

féljétek a kezemben villongó késeket
féljétek agyamban a titok-értéseket

féljétek Gorgó-arcom, sárkány pillantásom
bújjatok, mert kit látok, karddal összevágom!

fussatok északnak rohanjatok délnek
melegét a nyárnak hidegét a télnek

ölsétek fel pajzsul, nem fog rajtuk kardom
sebzett képzeletem kell majd eltakarnom.

ezért gonosz álmok éltek vagy nem éltek
fussatok felém, hogy eresszelek szélnek!

APOKRIF

A Nap keleten kel és nyugaton nyugszik
a szavak értelmet imígyen nyernek
mindenki kihúzza sorsjegyén a maga poklát
és beleragad az idő tojásfehérjébe.

Mert az ördögök nem mi voltunk
és azoknak szolgálói sem mi voltunk
de ezt nem gyónhatjuk meg.
Atyánk nem hallhat meg
ahogy nem halhat meg.
Be van füle viasszal tömve
kifeszített tenyerén a megbékélés
ürüléke.

Utálom a békét mert nem jön el
Nem hiszek semmiben, mert minden elmúlt.
Titokban bevallom: szívem viperafészek
De szívem helyén is csak üres lyuk.

Mindenki rohan, hogy elcsípje kényelmét
és felírják cetlire: hol, hányszor, kivel.
De legtöbbször már ez sem számít,
hisz valahol - sokszor - valakivel.

Cigányorosz németalbán a bűn
játszik kivesézett magnetofonján
A szalag sír, jajveszékel, megbántódik
de megbántódni már senkinek sincs joga.

Az igét támasztom sötét istállókban
senki sem látja, amint.
Felszállok néha a pokol trolijára
és leszállok alkalmasint.

Ördögök dörögnek, kettenként pörögnek
rádöbbsenek a táncra.
Kénes, áporodott lehelet:
rágyújtanak egy cigarettára.
Fortyognak, elégedetlenek.
Elégedett én sem lehetek:
potyázok, nincsen buszjegyem,
de jogom van a rákra.

JÓZSEF ATTILA EMLÉKÉNEK

Ne szűkölj, ha a lét bonckése beléd vág
Testedre tapadó gönce egyetlen nyavalyád:
vesd le hát!

Az anyag öntudatra benned éled.
A mindenséggel mérd nincstelenséged!

PRÓFÉTA

Mert jön egy nálad híresebb.
S a nulladik év elfeled.

MINT CSILLAG AZ ÉGEN

Mellettem halad ő szépen, megfontoltan
és hűségesen fogja a kezem.

Mellette lépkedek, mint rab a cellában,
és apró keze foglya a kezem.

Végzetes determináltság, kusza álom
már ideje lenne abbahagyni,
viszont ha belevágtam, végigcsinálom,
szökni, megszokni vagy belehalni.

Belehalni vagy megszokni: szökni.

Végigcsinálom, mert belevágtam.

Ha viszont abbahagyni lenne ideje már,
álom, kusza determináltság,
végzetes. Kezem a foglya, keze apró.

És cellában a rab, mint lépkedek mellette,
kezem fogja, szépen ő halad mellettem,
megfontoltan és hűségesen.

(1991-2)

MINT ÉGEN A CSILLAG

Hajnalban szépen hazaballag,
hajzúgása már nem zavar.
Véget nem értő, mint égen a csillag,
Jelenlét - hiánya felkavar.

Ha átok - tekintet rabja lehetnék,
s tanácstalan, mint csillog az ég,
hogy mit jelent: magamnak semmit.
De egy bennem ő s a mindenség.

Hajnalban hazaballag szépen,
már nem zavar hajzuhogása.
Nem ért ő véget, mint csillag az égen,
de felkavar jelenlét - hiánya.

Ha lehetnék átok, tekintet rabja,
s bennem tanácstalan mindenség ő,
semmit sem jelentene magamnak
az, hogy ég, csillog és velem összenő.

(1991-2)

RŐT LŐTT LÓ

Lórót virradat megszakad:
lőrét sorompóz lőrés.
Lóerőt szabályoz sorompó;
réselő virradat pislogó.

Megszakadt lőrét sorompóz
lőrét, pislogó lóerő
szabályoz réselő - pózt –
lórót virradat – lőtt lábú ló.

Szakadt sorompót tétova
lóláb - óvatos - lép oda
lépre csalt lépesméz
szabályoz: engem néz.

Lóláb engem lépre csalt
sorompót szabályoz?
tétova lépesméz odalép
szakadt néz óvatos.

Megszakad lórót virradat.
Lőrét sorompóz megszakadt.
Szakadt tétova sorompót,
engem, lóláb lépre csalt.

(1991-2)

A KÓR NÉGYSZÖGESÍTÉSE

Végy négy szöget, mit kalapács
valaha acélból élezett,
és hozzá adj elmét s porhüvelyt,
melyet meg nem tört élvezet;
legyen ez ember, mert hogy lelkes,
és nem bármi ζῶον, szimpla lény
kelletik, hanem érző alkat,
kit karcsún ölel át a fény,
s ezen belül is egy fajra
van szükség – nevezd nevén –
aki jobb alany, mint bárki
Ő – a parafenomén.

Némán - mozdulatlanul
lágyan garatján lenyúl
figyeld a mozdulatot!
amint hajába beletúr,
o megfelel, ha változik
és úgy is jó, ha így marad
legyen boldog és optimista
vagy feszítse szét a rút harag.

Cinege hajszála vastagabb -
és intenzíven csal képzetet,
harsog az éter át meg át

ha összecsörren, mert vége lett
a csodának s hamiskás varázs
csiripel a fa tűfején
mint elmaradó tartozék:
lóparázshoz a tejfehér!

Végül ha minden készen áll
s a pór nép örvend, hogy áll a bál,
végy végzetül egy demiurgoszt
ki – miután látta Burgos-t –
szöget és zsenit elhabar
négyszögesítve kórboncol,
tudva, hogy nem múlik el hamar
a távolság a lóhosszról.

(1991-2)

IF ONLY TONIGHT WE COULD SLEEP

Bárcsak ma éjjel elfekhetnék
egy virágkoporsóban
bár elragadna a lét varázsának
végtelen zuhanása

Bárcsak sötét - mély vizekben
süllyedhetnénk alá
lélegezve
levegőzve...

Majd egy csillagszemű
angyal jönne értünk
és éreznénk, hogy eltemet,
hogy bársonykezébe férünk

és az eső siratná
amint arcaink tovacsúsznak
és az eső siratná

hogy vége lesz...

(1991-2)

AZ ÉN PRIVÁT INDISZKRÉT LÍRATRAGÉDIÁM

Ó eltévedt dallam vagyok egy gitár nyakán
és elmerülök a fűlek tengerén.
PinceCvitaminízű almák érnek a zsebemben
de sehol sem voltam a rímek hajnalán.

Halott denevéreim ne énekeljeteK tovább
hagyjatok elbiciklizni konformista játékomon
engedjéteK a megalkuvás cukrait szopogatnom
általam nyer értelmetlenséget a halál.

Dél-Mugambi erdeiből küldi az anyaszív
tam-tam tonga ütemeit hallom naponta
befurakodnak aktatáskámba nemzeti tévémbé
kávénk okoz meztelen agyérelmeszesedést.

Bölcsőm ott alszik a helyi fűrészmű alatti
betemetett földönkívüli csudamic sodában
kő kő hátán falba telepítve
épületként kedélyem fellegvárjai.

A mindenható lótuszfaktort hatlövetű kórus
lőtte le naponta de szeretem nagyon
fele-barátom holt lélekkonzerv-be-főtt vagy
ne vigy minket kísértésbe hogy jámbort riogassunk.

Neked adom törött dalom kicsavarhatod a nyakam
kiolthatod a fényt nyár van és telelek
bennem a falak sárgára vannak festve nagyon
a szaxofon bűn-hangja megvakított melankólián.

A kutya felszívódott begyógyult sebén keresztül
a megtestesült emésztés mondott rá lelkiismeretet
Szőrös kutya, te! Dohányparázs-szemű álmos órák
lovagló istenek egy kártyapakli önkívületébe zárva.

Mert felmegyek sátrat verek megeszem a szépítőszereket
magyar vagyok de csak finnugorul beszélek
kivárom a rések tátongó szájait
míg az anális korok ásítva érvényüket vesztik.

A hólé belepte bakancsomat, engedjete
elvesztettem megtalált fogsoromat, engedjete
megvásároltam a világ szervbankjait, engedjete
ez az én privát indiszkrét líratragédiám.

KÖZELI FÁK DALAI, Ó, KICSINY MADARAK

elrejtőzik a test sűrűjében
tétova lelkem
árnya idegen ideáknak

mint megbúvik csodásan
a láthatón túl
egy fölöttes szellem

az élvezi művét
de távolodik
a lázadó világtól

fák zöld dalai, ó,
kis madarak
létemet oldják magánnyá.

(1991)

A TENGERHÖLGYEK EZT SUTTOGJÁK

A TENGERHÖLGYEK EZT SUTTOGJÁK – A FOLYÓPUTTÓK KAGYLÓSZÍN DALA

Megjelenik az alkony bíbor kapujában
tengerhölgyem, fürge halat megül,
gondolkodik, majd megszólít,
és így suttog felém emberül:
"Lecsúszik csöndben, parttalan elég
a tenger partján lüktető határ,
hol találkát adnak: a kezdet és a vég,
véres csőrrel száz hitchcock-madár,
mint összefonódó vizek s földrögök,
egymás nyomából kinőve mind
ellepik az elnyúló, felboncolt dögöt...
Mennyi szépség szorult a tájba,
e képrekeszbe mennyi szép!
Virul a természet alkímiája,
bomlik parányi-ezernyi részre
törvényszerűen a teljes, az ép.
Az idő, mint avult nyomdagép,
kivillantja ólom-fogsorát,
elvesztett lábnyomát kutatva
a rozsdá félúton megállt.

Kilép elém a félhomályból,
fényes tűt szakít porfonálból,
álomgyárból vett emlékeinket,
miként minket is, visszainthet.
Csöppentett mosolya naprácson át
teremt tömény nosztalgiát.
Eddig én hittem bárki szavának,
úgy tűnt, mit mondott: hiteles,
mint a savpróbát átvészelt arany.
Szentimentálisan merőleges
hang-abszurdum, mit a víz sem tart fent,
elmerül, mint kő avagy vasladik"
susogta az én tengerlady-m,
a folyóputtó és a mindig
rejtőzködő harmadik.

(1991)

SZIRÉNZÚGÁS ATTRAKCIÓ 1.

Mint lebernyeges lebbencsleves - lebeg Ő
tetszőbbnek áttetszik, mint levegő!
Kirostált próba, kagylószerű fény,
pergődobba ágyaz vetetlen magot:
magát belerezi tat-tetszetősen
lebírhatatlan ősi hős szarkofág-magánya.

Felfeslett festmény felfestett lepkén
elkészett röplény keskeny sáv leplén.
Átráng, sikoltoz, bőszen fetreng,
tátog agórák ferde ténye,
lényeg gödrös redői ásnak...
Ázik koporsózott keresetlen páfrány
medrében áldozó lázlány ádáz
hajába bomló omladék hiánya:
tevepúp, reményfüst, szamovárfal,
szomorú várakozó természetes termék,
rengő colonus földközeli-keletes
szajha-reménylete:
egyedén nyikhaj beteg gebe
sivatagbafúlt, ásító sebe.
Intermezzót kihasználva
megdermedt fertőzés
pillanatában O:
a keserűségében süvölvényes.

SZIRENZÚGÁS ATTRAKCIÓ 2.

Keserőségében süvölvényes,
petrencerúdben gyökérállagos.
Csodálatolgatva gyérített fövényén
söreánylik okosan husáng.
Tág dög-tár: nyegle pénztér.
Repülőkép, szár, nyak.
Szeg, fűnek-fáznak?
Gyiklik, reng tova
csákánycsilló ostoba torlova.
Ráspolya szőr-get!
Lápsüllyedő látóhatály:
fától az Ernő...

(1990-1)

ÉBREDÉS

dobja el régi énjét
ne féljen, fájni fog
oly brutális, mint a
vérzékeny tavasz, mint
enyves kés, mint virágzó
gombamártás a mellényem

zsebében

MINT NÉGER TORNATANÁR

a lány, megkomponált
foghúzás csendjében
a világ iránt tanúsított
rosszallásom jut érvényre
mintáim befagytak
további időjárás várható
és kibomlott parókámat
nem terheli tonnányi szél
e pillanatnyi hitel az enyém
vedd el, odaadom - sírig
az éjben vágom a hálát
számolom a csillagmenti
tenyeres-talpast, míg
felszól az álnok, vésszel
terhes álmom vízarány puttók
rémes barokk karjában,
mint medve a mézben :
jöjjön, kedves, ne
féljen...fájni fog

(1993-4)

CSERÉPTÖRŐ

Meztelen vonatok ismét véres az éj
Végtelen sötétség végtelen a fény.
Cserepet törnek a végtelen tereken.

Végtelen vonatok korszakos a fény
Összetört cserepek sötét a tér.
Török vég nélkül török a cserepet.

Robogó vonatok mozdulatlan térben.
Meztelen emberek esdekelve térden.
Véresen siklanak nyaktiló vonatok.

(1989. január)

(CSERNOBILNÁL LÁTTAM ŐT ÚTILAPUT RÁGNI...)

Csernobilnál láttam őt útilaput rágni
ló volt, sőt, mondhatni: ló a legjavából
hamleti léptekkel haladt lassan, szépen
a radioaktív szeméttel trágyázott réten.

Mutáns volt, mondták róla a helybéliek
az a paci még nyihogott igazából
azóta már a kolhozban nem terem a mák
ez a világ már nem ugyanaz a világ.

Találkozásunk óta nem nyihog őkelme
néha felkeresik urak a Komszomoltól
s bocsánatot kérnek a csernobili lótól
egy moszkvai szállóban tárgyaltak legutószor.

(1992)

A MAGGI-KOCKÁBÓL ÉPÍTETT FORRADALOM

56-ban ennyi forintért egy egész világot adtak
amennyibe ma egy Maggi-kocka kerül.

A Maggi-kockából - mindenki tudja - levest lehet főzni, de a
világból nem. Tagadhatatlan, hogy most jobb, mint akkor.

És látom, hogy mint sűrűben a vad
bujkálsz, őrzöd és megőrzöd magad
a téren Kossuth szoborszíve vérzik
sokan észrevették és csöndben végignézik.

Nagy Imre biztosan nem lelkesedett volna a reklámok
láttán – Kossuthról nem is beszélve: "én ebben a nemzet
halálát látom". És folytathatnánk a sort Cassandrával.
De jóslatokkal nem lehet az embereket jóllakatni.

(1992)

MINDEGY MESE

Évfordulók keserű, józanító hatására
csak a törpék isznak.

Unalmas, durva hideg vesz körül.
Izgatottan menekülök a depresszió
gyönyörű, meleg magányába.

Majd máskor.

Sáros-vidám pocsolya árnyékában,
zöld madarak fehérén énekelnek.

Halkan.

Kellemesen zörgő, csilingelő
műanyag láncsal kötöm le féktelen,
piros energiámat.

Szorosan.

Züllött virágok dallamos nyöszörgésére
ünnepi táncot járnak a naiv giliszták.

Csendesen.

Kijövök a moziból és egy gumival
kötöm fel a hajam, hogy lássak.

De elsősorban HALLGATOK.

És nem tudom miért megy a vonat
más irányba.

VELÜNK.

Hiába horkolnak s vakaróznak
körülettünk románul,
ő édesen alszik ölömben részegen.

Ősszel elmennek a madarak,
s mindennap ős van.
Főleg holnapután.
S unom a lelki pornográfiát.
S elküldlek, hogy emlékezni tudjak rád.
Halott koldusok barna kacaja ver fel
lila, mustárszagú álmomból.
S csak a sírásók tudják: holnap PÉNTEK.
Nyálas hangyák vigyorognak rám
a fehér trabantból.
Komiszul.
Kövér sintérek gyűjtögetik a sárga faleveleket.
Mámorosan.
Leszbikus legendákat hörögnek az öreg vadászok.
Felhevülve.
S bekapcsolják a TV-t, mert kezdődik DALLAS.
S mindennap meghal egy indián.
De születik egy másik.

1992. november

FÜGGETLEN GIZGAZ

A halál egy disznón lovagol
füstpányva orrából kilóg
megvakult csillag - egyre megy
citrommal pázrik a demagóg.

E szféra-frigyből kegy terem
megdicsőülés - nem csoda
ha ígéret nem válik be
majd a hegy rohan oda.

A politika bugyra ez
nyomelem álmodik vegyész
szorosra fonja kötelét
parlagon dermed az egész,

de szó csak szerződést okol
a világ a legeslegnagyobb
szemet szemtelenekért
ha a keresztet otthagytott.

Gyűlölet - mégis mennyit ér
világgá növesztett szűkület
a patina régóta kopott
szajha - háztáji szürkület.

Kovácsolt eszmét hóbörög
a tányérban a kanál megállt
s ha folytatódik a zuhanás
üres és gízgaz lesz a párt.

Baksa, 1992. jún. 16.

(ŐSZ GUBERÁL, MATAT, KOTOR KACATJAI KÖZÖTT...)

Ősz guberál, matat, kotor kacatjai között
motozza leveleit forró reményében.
Tele van vele a lélek.
Szélzúgás, pökhendi hiábavalóság,
zongora kopog,
fáznak az ablakok.
Rozdsaszép és nyúlfehér
álmaimban visszatér
az ősz és autogrammot kér.
Nesze, vigyed! - mondom én,
védtelen az idő sűrűjében,
kilátszik vetetlen lelkem fogaim
órlómámorán át,
teliírok egy lapot, kettőt, s azt
hiszem: ilyen az élet...

MEGINGATHATATLAN INGATLAN

Az adók eladhatatlanok
fejemre csendnek púpja nő
a hashajtók hajthatatlanok
az ének elénekelhető:

"Bankban a bankók / fából fajankók"

Te vagy a dolgok hányada
két sín között te vagy a vágány
te állsz a dolgok kútfejénél
te állsz a dolgok hányadánál.

Ez ádáz s velőig ható
kiköphető és elkoptatható
a fazékban politika fő
csínjával elviselhető
ha a cseppből nem lesz tó
s az ingatlan megingatható.

Te vagy az épület fölöttem
s az állványok között a bálvány
a csendnek ágán a szívem ül
énekel, majd elcsendesül.

Ez már mindent átfogó
és egymástól elhatároló
a csendben fészket üt a tény
a szűzi, szent és keresztény:

"Fából a bankók / bankban fajankók"

Apró cseppekből lesz a tenger
te vagy a márvány vágányállvány
az ingatlan megingathatatlan
s te ott állsz a tények harmadánál.

(1990-1)

KÉT SZIÁMI STRÓFA

Nem férek el e szuk helyen A MELEG SÖR HABJA KISÉRT
bizonyosságnak oly kevés HIÁNYA TRANSZCENDENCIA
KORSÓMBAN ISTEN KÖNYÖKÖL a felfeszített Krisztus és
ÉN:AZ EGYSZÜLÖTT FIA a mindent igazgató ész.

HA A VILÁG CSAK LENNE:HAB te tágulj csak, badar világ
TAJTÉKZÓ IMMANENS CSODA leszarom megalomániád
mert elringat a hintaágy OTT LENNÉK JELENVALÓ
s zöld a lélek-olajág AMIHEZ NEM MENNÉK ODA.

VÉLETLEN, SZERVES TALÁLKOZÁS

1. az igába hajtott ösztönök
2. egy latin gitárpengető
3. a megszelídített gesztenye
4. a vaddá nevelt házinyúl.

Leülnek. Egyikük asztalt foglal,
másikuk elfoglalt magával.

Leültek. Egyikük pezsgőt rendelt,
másikuk hatóságilag kirendelt.

Latin ritmusú kiérlelt párbaj
kezdődik : hamarosan vége.

Holtta fagyasztott nosztalgia
a házinyúl kibuggyant vére,
a gesztenye ösztöneitől vezérelt.

Egyikük pezsgőt, még egyet rendel,
másikuk halottá dermedve retten.

Lehet, hogy ő lett a győztes.

Hármasban immár. Egyikük kalapot
emel, másikuk emellett áll
a sétabot árnyékfürdőjében.

Véletlen, szerves találkozás ez,
árnyalt parádé, paródia.

Távozik egyikük a gesztenyés
sűrűjében, másikuk kalapot emel,
és sétabottal meg gitárfutammal,

távolba érő szép nosztalgiával
térdig-őszi levélhullában el.
Egyikük, másikuk.
Lehet, hogy ki lett a győztes?

(1990-1)

IF I WERE YOU

Orális fantom vagyok
a jelentés nem kopik, de elszabadul
a nyelv bilincse kettőnk végzete
két ember között az a különbség, hogy vannak
az egyes ember azt tudja, amit a másik,
valamint amit ő maga tud
a valóság a képzelet nyaktilója
Guillotin álmogyáros volt
gondolj engem ! teremts véget !
minden, aminek vége van, hiányt ébreszt
a halálnak ha vége van
hiányom preferenciája : én

GÉPUTÓKÉP

Égő serpenyő: sercegő
olajmechanikus jégeső !
rugók, fémek, rugók, rudak,
jégolajas szökőkutak.
Zsír csöppen zsírra: fagyra fagy.
Fogaskerék, rugó vagy
mechanikus jégeső !
Olajszökőkút - széteső mélabú,
rudakkal olvasztott szomorú
alkatrészkoszorú.
Kenőolaj, fogaskerék és
gép és gép és gépre gép:
télutó, télelő...
felszerelt jégeső:
géputókép.

(1990-1)

CSIGACSÓKCSATA

Csiga csattan a fűben csendben
roppanásnyi önkívületben.
Héja csókkal fedve lebben
egy csókcsatakos kéjkerületben.

Csata dúl a dúlón,
csiga csúszik félve,
csatához nem fülön,
csínján elmetélve.
Csigavére cseppen,
lecsordul a csápon,
csigaszeg csillámlik
csigakalapácson.
Személytelen módon,
kínjában ragozva
csöpögteti ódon
csókjait motozva,
csalán csípi, csellel
görgeti a követ,
visszazuhan a fel-
dobott csókövezet.

Csodákra közömbös,
csalódásra éhes,
csigakövezeten
csíkja mázos-mézes,
csókértékrendjében
fabatkát sem ér
a csókcsata utáni
csíkos csigavér.

Vérét elmossa az eső sodra,
elnyúlik a vágy, s nem marad, csak a
csigacsáp-árnyék a dűlő tudatában
s a csóktól csillogó csúf csigacsata.

(1990-1)

DIVINA MELANCHOLIA

JELENLÉTÉBEN KORLÁTOZOTT

A hang kiszól színfalai mögül,
felkavarja léte játszótereit,
az indulat hullámverésében
józan árnyai elapadnak.
Felsír a rég eltemetett gyermeki lény,
kesergi fájdalmába vert fullánkok rémét,
mozdulatot ültet a görcsös tagokba,
látomást falaz gondjai szövevényébe,
s lázrózsát gondoz szíve peremén.
Elfutott gondolat, homlokán kigallyazó
bizonytalan ráncok, marcona repedések.
Kérdezne miértet szája-nincs kétkedés,
rebegne hallatlan imafüzértáncot,
ha látná vérfertőző nővéreit,
ösztönös kutyareakcióit a Hold udvarában,
mert bekeríti felhők rianása
mert támadhatatlan.

(1990-1)

A FÜL

"a fáradtság ujjaim közül
mint ágról a fagyöngy, lehull
magamra metszem árnyaim
és kiáltozom, de szótlanul"

így töprengett Van Gogh mester
feltűnés nélkül követték ketten
a járdaszélen egy fül vonaglott
s ő eltűnt a kihalt Budapesten.

FŰSZERE A FILMNEK

meghalni volna jó, mert megszületni téves -
gondolta bátortalanul Domenigo Langusta, amint
épp ott állt egy mondat előterében
aznap este nagy volt a gáz nyomása és minthogy
a hátán csúf, nagy, vörös pattanások nőttek
ő partravetetten egy fürdőkádban
minden kétséget kizáróan ingyen és bérmentve
fogalmazott

A LÁZÁLOMGYÁRTÓ

Élnek az éden angyalai, ha a
madarak öntött vasszíve fárad,
sötét, síró vadak izzadtsága ég,
mécses és máglya, úgy lángol a lázuk.
Ekkor betoppan és harap az égre,
mutatja magát az esendőségnek,
mint partravetett hal, tátog a lelke,
s levegője, mert ő maga álom,
keserűségében gyökér és lábnyom,
mert könnyörtelen és kérlelhetetlen,
és mint akit folyton hámoz az élet,
úgy megy elébe az isteni trónnak,
nem gondterhelten, de felszabadultan.
Míg csörren a tallér, a Napot fürösztí,
s csomagolja az ollót, mert éles a mának.
Őrzi, mi ömlik a szívéen keresztül,
megőrzi, mert érzi, hogy kötelesség.
De ha támadnak és felmeredeznek
az ébrenlét fürge kiskatonái,
s kibomlik, kifeslik a leplező héjból
a rém soha el nem haló csemetéje,
a romlás lepkéje, pillangója vérnek,
akkor a jövendő merő borzalom lesz :
a Semmiben ragozva bomló esetlegesség,
s erővel berekesztett, felkiáltó lét.

(1991-2)

AZ UTOLSÓ ELŐTTI MOSOLY

Este lehajtott zászlóival
mint aki kivégeztetett
megérkezik a virágok őre
a gödörből szabadult meghaltaké.

A trombitaszó egygé habarja
négy égtáj elszórt csontjait
nyugtalan rímekké kovácsolódnak
szétkaszabolt, kacagó húsok.

Mert aki ismeri nevét az éjnek
s kereszteli a megholt csecsemőket
nem talál bennem sehol nyugovásra
elveszett színei bennem omolnak.

Földből kisarjadt, felburjánzó lélek
betévő falatja örülten nagyoknak
borzong csak csöndben, meghal az ég is
ércsomópontján rozsdapenge játszik.

Véget nem érőn, ó, végeérhetetlen
árnyékom rettegi Isten haragját
számomra éled a csüggeteg végzet
életem, mint keszkenőt, kivasalja.

DIVINA MELANCHOLIA

Napnyugat. Alkonyi fényben alusznak az angyalok, íme
zöld koronát fon a homlokodon remek íve a lombnak,
árnyai lomha ebeknek az udvar ölébe omolnak,
hallgat a csend, mikor egybefonódik az égi zenével.

Mind elalélnak a régi virágok az őszi sötétben,
kelyhüket oltja az ünnepi trombitaszó, s mosolyoddal
felgomolyog hideg éjjeli pára, leszáll eme álmos
szívre, mely álnokul ontja az élet ezernyi sugárát

szerte e romlott testben, a hús bús temploma mélyén,
isteni kéz kifaragta szoborban, a vérerek útján.
Léha levéltömeg alszik a földön, s hullnak a szélnek
szárnyai is; csak a vén toronyóra szemez veled, édes.

(1992-3)

ÖNÉLETRAJZ

Combhajlatokba beles gyakorta
járja a lélek át meg át
felsebes dobogás az aorta
lecsípi földre lőtt angyalát

tojásmagányba csomagolja már
berekeszti a tespedő éj
elhullt szívére páncélmadár
nem rozsdás szabadságfekély

magába varrja ingerét
idegen kígyót zaboláz
babonaterhes test a rét
szederjes fát növeszt a láz

belezuhog a létbe néha
gyógyítja kimustrált udvarát
reménye vak cédája léha
ébrentigrise alvarák

arcára ütve ideje megáll a
hasúti sínekben rejtőzik el
csattanó piros vedlik a hála
alóla nedvesen ő kikel

megköszörüli rőt halálát
túlélésére nincs esély
kitörési vágyán a Teremtő átlát
sűrű és felettebb setét a héj.

(1992-3)

HÁROM SZONETT

I.

Az ember az, amit eszik
amit elgondol és leír
a tettet érvek éltetik
de érverésre nincsen ír

egységben mégis megmarad
feszítse bármilyen erő
a tömegvonzás lelke rab
és nem a mozdulatlan kő

nem bontja meg frigyét sosem
az elképzelt s a létező
összefonódik csendesen

szellem és világegyetem
mezsgyéje mágneses mező
vonzása virág szívemen.

II.

Vonzás a virág szívémen
mélységet hálóz szarkaláb
az éjszakát megrendelem
szülje meg fényes hajnalát

egyre lassuló zuhanás
és bágyadt felemelkedés
minden szenvedély más és más
arcomra könnyű karcot vés

tapsolnak, hogyha elbukok
kéjsóvár arcuk lázban ég
"az a bűne, hogy létezik"-

mondják, bár nincs rá semmi ok
feltételezni: itt a vég
s a természet levetkezik.

III.

A természet levetkezik
mert örök ideje lejárt
elfutó szellő keze int
törli a vándor lábnyomát

eszmélkedésre képtelen
az állatnép s ott meglapul
hol megcsillan a végtelen
holdsugárzás és lomb lehull

a nyáj felkölti pásztorát
a fiastyúk göncölön el
a nap helyén hűlt jégverem

de isteni kéz rendez át
rombolása nem esztelen
nyomában új világ terem.

(1992)

AZ ÉJ KARMOKAT HINT EL BENNED

Az éj karmokat hint el benned
szemedből sárkányfogak nőnek
mementói a múlt időnek
és fájdalmaid megkövülnek.

Angyaljaid vérzékenyek
mert jázmincsokrot vacsoráznak
lágynyenyeredbe tenyerelnek
északi fény sugarban áznak

míg nedves rímekben kivetülsz
konokul megemészt a tűz
magukba mélyednek a szentek
és rád mosolyog az égi szűz.

Mint ódon harcos a várároktól
melyet gyűlöl, bár maga ásta
megváltasz árvalányhajadtól
árva lényedet hagyva hátra

lábnyomaidban liliom terem
a tüskék hálája elkísér
és száz szögletében felburjánzik
mosolycsikként egy cseppnyi vér.

(1993)

TÁJKÉP TÖRTÉNÉSSEL

Hattyútoll-labda hull a tóba
farkasszakállat növeszt az erdő
lebegő alkony a csillagokban
mennyei arcon szappanhab-felhő.

Tájkép, kiolvasható belőle
hány halálom lesz majd nékem
hogyan tart velem a poklok mélyén
és van-e pártolóm fent az égben.

A kakas éjjel kukorékol
tudom: felhőim lekaszálják
hattyúdál-labdám a tóba fullad
farkasszakállban szúrnak a szálkák.

Történet: benne foglaltatik
mennyi a bűnöm és van-e rá mentség
hogyan mennyi a holt anyag belőlem
és maradt-e kevés elevenség.

Szemtanúk szerint eljött a nappal
bagolyköpet ragadt az égre
látható: mindent megemésztett.
Enyészet. Pusztulás a vége.

(1993)

MESTER ÉS MARGARITA

Még festmény, de már nem művészet,
teret határol be, ám hiába.

Még festék, a színek hiánya
elkopott alibi - elenyészhet.

Kilép köznapjaiból néha,
kezébe veszi nyugodt ecsetét,
demonstrált szép: keze örli szét,
hogyha akad egy-egy védtelen téma.

Holt lány, markában álmai halma,
mozgalmas csendélet, dőre magány,
égi lelemény földi mása:

valós aktból szürreális lány.
A festő végzetes kihívása:
felkészül, halála halovány.

(1990-1)

KÖRTESZONETT

Belengett porén az illat gőze,
anyaméhben a zamatok holtak.
Fejvesztetten szálltak űzve
a körték. Éhségek kóboroltak.

Valaha tétován lefolyt az útról,
fára nőtt, puffadt, természé fáradt.
Vércsiholásban csillagként bókol,
gyümölcs-formában csillagként lázadt.

A krízis lágyan tovaillan?
Segítség! eszmélet feketéllik,
s a szóban a néma bogár libben.

A mindennapok elfogynak halkan,
divat, diktátor, körte dívik,
s egy portré meredek révületben.

(1990-1)

RAGOZÁS

meglebbentem arcom szégyenemben égek
meglebbented arcod az újszülött szélnek
meglebben az arca a szárítókötélen
műanyag mosónők futkosnak az égen

meglebbentem szárnyam üres-e a légtér
meglebbented szárnyad mellyel egybeégtél
meglebben e lap is és amit leírok
sündisznó-szempillán kergetőző kínok.

A TÉTOVA TÉBOLY

Néha olykor mindig a valóság útja
mondd végig mondassék dicsőség a múltra
a tétova téboly nem épít nem rombol
kórkép mely elválaszt késő-másmagunktól

A győzelmes úton megállnak de későn
jólfésültség-nyomok fésűfogas vésőn
a tétova téboly nem épít nem rombol
politikus-mosoly mutációs kontroll

Fallisztikus bomba egyirányú Hádész
mindvégig mondassék bús aszklepiádész
a tétova téboly nem épít nem rombol
torz vigyort ragaszt ránk félsötét középkor.

A „REPÜLTEK MÉG” KOZMIKUS KATEGÓRIA

szélmalomtajték zsebemben a megsebzett égbolt
idillikus felhőivel szélmalomtájkép régvolt
szellő ecsetsurrogása az alkonyt bíborra festi
összefonódó vizek s földrögök hullámzó esti
kompozíciója lepelként redőt vet befed a tájat
lükető élet a szívem elnyúló felboncolt állat
testem csillag könnye harmat vére ha csöppen
szétnyitom tenyerem madár a világ s kiröppen

A HELLYEL KÍNÁLT, S AZ ÜLTETÉSRE ÉRETT

Horatio, ha majd jönnek s nyálként csöppen az
alázat ábrázatukról a földre s talpad alatt
megpihen, s ravasz szemük tükre mélyén nincs rejteke
s maradása sem dühüknek, sem a vágynak, s e fullánkok
eltalálnak, ne sziszegj, ne nézz az égre, még csak
ne is átkozódj, és ha kérdi bármelyikük hazugon és
haloványan, rossz szándéktól vezérelve s oly
színészi művelettel, hogy a nagy erőmutatvány
miatt szíve megszakad és ő menten ottmarad
összerogyva s elterülve, mondom, hogyha kérdezik:
ó, jó uram, válaszoljon, hogy s mint szolgál
egészsége, és munkája hogy halad? mintha mi sem
történt volna, hidegvéredet megtartva közömbösen
válaszold: ép vagyok és egészséges, és hála a
Fennvalónak, tevékeny, nyugtalan fajta, akinek a
lelke rajta, hogy a gonosz meglakoljon és a hozzátok
hasonló sok léhűtő s hitelrontó bitófán végezze
mind, ezért néktek azt ajánlom, hogy amíg még jó a
kedvem és a mérgem paripáit rövid pányva
visszatartja attól, hogy kitörjenek, éhesen és
fékevesztve, belőletek abrakolni, hogy pokolra
jussatok, azt ajánlom hát, hogy gyorsan gönceiteket
pakolva távozzatok színem elől, siessetek, fussatok!

Hogyha mindezt véghezvitted s a palotát kiseperted
minden emberi mocsoktól, hogy az tiszta s úgy
ragyog, mintha soha nem lett volna oly vendége
és lakója, kit a bűnbeesés foltja valaha
beszennyezett, akkor méltán megpihenhetsz és
azután életedet szent ügynek szentelheted.
Fogadd meg, hogy így teszel majd akkor, mikor
nem leszek már földi valóság, csak lélek, pusztá
álomkép csupán, s tanulj majd minden hibán.
Mert a gondolat erősebb, mint amit a tett
sugároz, erősebb az eszme vára, mint a kéznek
praktikája, ezért hogyha nem leszek jelenvaló
meg létező, gondold tovább léteimet:
az halhatatlan, nem idő.

(1995)

(A SOVÁNY HALÁLHOZ...)

a sovány halálhoz közelítek alattomosan
és megfontoltan oly mélyről jöttem én mint
a zárójelek a tudat kocsonyás posványából
fertőzött jelenléttel állok meredeken és várom
szavát az égnek e tömör forgatagban a vétek
elnyeli az embert a kis pók felfalja a nagyot
jeleztén A és non A és mind e logika téves
csak a gótikus hakni és a fizikai halál ami
tapintható s marad nyilvánvaló ezért igyekezem
megtörni a szellem önkényes szárnyalását
a kozmikus bút a zene zokogását
a járókelők hadd cseréljenek öltönyt nem
hallhatták hogy kiáradt a lélek tanúja
leszek a mának ezt jelezni kívánom míg
kiteljesedek az írott örület által addig uraim
csak süppedjenek a csíkos lobogókba
szereljenek csavart az önkívüllét bálványára
hallgassák hogy kukorékol fekete oltárán
a dogmatikus végzet egészen képletesen szólva
emberfejekkel labdázik az égre és vérrel
öntözi kiszikkadt hajdan szép zsíros rétjeimet
ellene még cinizmusom is tehetetlen kérem
kebelezzék be üzenetemet félve üvöltöm
karolj át, örült világ ne lélegezzek egyedül!

(1994)

(MEGHÁMOZOM MAGAM, MEGYEK ELÉBE A SORSNAK...)

Meghámozom magam, megyek elébe a sorsnak
fürösztöm a napot, érnek a madarak a fán
mit veszíthetek? reklámból úgyis marad elég
csomagolom az ollót, elég éles a mának.

A műveletet eleve kétségessé teszi az eredmény: kihámozni a krumplit önmagából, és kijelenteni, hogy a héj csupán csak azért nyilvánítható selejtnek, mert kisebb-kevesebb, mint a töltet? Így hát a meghámozott tartalmat nyugodt lélekkel kidobtam: éljen a felületesség, éljen a látszat, vesszen, ami legbelül lakozik!

Gondterhelten és felszabadultan eltökéltem: nem én leszek, ki a lepkéről verset ír, legszívesebben le sem írnám "lepké", de szorít a gond, hogy megnevezem. Nem látok semmit a lepkében ami poézisra adhatna okot, azon kívül, ami csak pusztán szóképp súlytalan, mint maga a keresett személy, szóvirág, helytel kínált, ültetésre érett, talán o magát is lepkének hívják.

Most, hogy csak fél lábbal élek a földön, minden satnyának tetszik, mivel hogy nem birtokolhatom, és egyszerűs mind szebbnek, ugyanezen oknál fogva. Vajon lesz majd idő, mikor sem szépnek, sem satnyának nem lesz jelentősége?

Alázattal közelítek gondolatom tárgyához, alulról próbálom becserkészni, mint cápa a napot, alattomosan és otrombán, mint a fény a tengermély sötétjét, tűzoltó a kigyulladt kőolajkutat a sivatagban: egy veder vízzel, amiből még szomját is kellene oltsa. Kiszolgáltatottja vagyok gondolataimnak, amelyekről még fogalmam sem volt eleddig.

Horatio, behúztam a csőbe őket mind: ha majd kérdik alásan: s jó urunk hogy s mint, feleld bátran – elmélkedik. Ők majd csodálattal és kíváncsian kérdik: és mit tesz az – elmélkedni? Te pedig válaszold: bokáig áll egy lavórban, és tengerről mesél, azonosítja magát a keze ügyébe eső tárgyakkal és átéli mindnek mozdulatlan és cselekvésképtelen nyomorúságát, pókot fog és kitépi lábát, haját tépi és póknak gondolja magát. Elfáradván pedig a sok elmélkedéstől leül a lépcsőfokra, és megvárja, míg a lépcső maga alá nem gyűri.

Álmomban villanyégő voltam, és kicsavartak.

Mint villanyégő, azt álmodtam, hogy álom vagyok.

Mint álom, villanyégő voltam.

Mikor kicsavartak, sötét lett, és azt álmodtam – hogy nem álmodok¹.

¹ Ez a rész nem jelent meg a kötetben.

BETEGDEDEN

Jiry Gromek Buchwald szeretnék kimondhatatlanul lenni,
belehajolni megkövesedett szemekkel a borgesi novella
végtelen csendjébe,
ahol a halottak végigszántanak a várostól a festékbányáig.

A mondatok meg-nem-története fogja valószínűsíteni a sztorit.
Emlékszem a könyvbezártság fojtogató érzésére, és tudtam, hogy
a lapok sercenni fognak és lesznek, mint dőlt betű a fán,
mint éhség jele a falánkon, mint én.

Ilyen és hasonló alibimondatokat gyártott, mert írni kedve volt
nem-fajta, amolyan kényszerből strigulázott gondolatok az élet
fenséges erdejéből.

Mert az beszéljen az élet emelkedettségéről, aki a varratok odvából kicsöpögő savót,
a cseppenként szórt halált a test diadalával azonosítja, aki a késben nem az élt, hanem
a markolatot látja.

Az beszéljen – aki.

Utóbb könnyebb egy rendezőnek divatos prodzsektjei alapján rendelkezni a
színjátszás sanyarú orgazmusa felett, mint szegény Hamletnek összeeskábálnia saját
életét.

Élni a privilégiummal nem csupán akarat kérdése: szőr esett a levesbe; a
cipőkopogástól ez még ugyanaz a világ.

Az a kigyó a talpam alatt, a szunnyadó szemét, a mindennel együtt működő, ki-
beömlő lötytyedt, csappant idő ne térne vissza soha.

A csoda él és neve van.

Jövel!

TORZÓ

Csak béna kísérlet
a láthatót mérni
túlélni önmagunkat
s feledésbe merülni

A lehetlent érteni
fűrészni bagoly-szemmel
sírni az öröklétért
igenre felelni nemmel:

hogy minden szavammal igyekszem
megértetni, mi éget

hogy nem látom, de bennem él
érezem a Mindenséget.

EPILÓGUS

Nem kötelező és merev e tan:
kötetbe szedtem elhulló szavam.
E sorok végén a véletlen ül
végtelenül és könyörtelenül.

S mint mindennek megvan az évszaka
Mert nappalra jön rá az éjszaka:
A vers némán és tehetetlenül
kihűl és elhűl és elhidegül.